

Obitelj Dugan i glazba

Viktor Boić

(Svršetak)

Kao đak Muzičke akademije (i svog oca) on je nastupio kao orguljaš na Duhovnom koncertu u crkvi sv. Marka prigodom izvedbe koncerta Josepha Reinbergera u g-molu uz pratnju orkestra Muzičke akademije pod ravnanjem prof. Lhotke.

Tom prilikom u svojoj kritici S. Stražnicki piše: »Čedomil Dugan, naš najveći talent mlađe generacije orguljaša, dokumentirao je i opet svoj kulturni osjećaj za muziku ovakvog stila. On muzicira svježe prirodno i solidno, oblikuje jasno i plastično. Njegova je interpretacija koncentrirana s intuicijom jedne naskroz muzikalne nature. Zna da istakne ono bitno u svakom stavku. I osjećaj za zvukovnu ljepotu i boju došao je do punog izražaja u registriranju. S ritmičkim elanom u snažnoj gradaciji donio je zadnji stavak.«

Mislim da su ove kritike iz djetinstva i kasnije kao đaka i apsolutna Muzičke akademije najbolji dokaz o umjetničkim kvalitetama Čede Dugana kao orguljaša i pijanista.

Još kao student akademije, završivši maturu počeo je studirati medicinu sa željom da primjenom dostignuća egzaktnih znanosti (anatomijom i fiziologijom) pridonese razvoju tehnike sviranja klavira i orgulja.

Na temelju natječaja bio je 1938. imenovan nastavnikom Muzičke akademije za klavir i orgulje, a uz taj posao 1945. završio je studij medicine.

Sada nastaje veliki preokret u životu Čede Dugana. Ambiciozni glazbenik s mogućnošću daljnje razvoja, prestaje biti nastavnik i započinje novu karijeru zavoljevši medicinu.

Odličan glazbenik Čedo je bio do svog umirovljenja isto tako odličan urolog i primarius na odjelu Bolnice »Dr. Stojanović«, a bio je neko vrijeme tajnik i predsjednik Urološke sekcije ZLH. Odlikovan je ordenom rada sa zlatnim vijencem, a i počasni član ZLH od 1974, a od 1977. počasni član HGZ.

Uz svoje naporno liječničko zvanje Čedo ostaje i nadalje vjeran glazbi od koje se nikako nije mogao rastati.

Od svog prvog nastupa kao pijanist u emisiji radija 1926., nastupio je na brojnim koncertima i emisijama, pa je tako nastavio i kao liječnik.

Kao orguljaš on je sve do danas često nastupao izvodeći najznačajnija djela svjetske literature, a naročito se zalagao na propagiranju skladbi za orgulje domaćih autora (K. Odaka, Lučića, M. Cipre, i F. Dugana st.), dijelom njemu posvećenih

Kao najautentičniji tumač skladbi F. Dugana st. snimio je na LSY ploči Jugotona-Fonoars skladbe svoga oca 1977.

Za Jugoton snimio je ploču s našim umjetnikom Z. Topolskim kao pijanist, a također s našim poznatim čelistom Jerbićem njegovu obradu skladbe Slavenskoga *Sonata religiosa* i tri Bachove sonate (za Radio).

Prigodom godišnjica ZLH on je 1954. i 1964. dirigirao malim liječničkim gudačkim orkestrom, a kao pijanist sudjelovao je na tim koncertima u Dvořakovom klavirskom kvintetu, Mozartovom triju, a uz pratnju orkestra svirao je Bachov koncert u f-molu. Baveći s komornom glazbom bio je neko vrijeme član trija Dugan, Dobronji, Šimunić, a često je pratio Dobronjija i naše istaknute soliste.

Čedo Dugan istakao se je također kao dirigent Oratorijskog zbora crkve sv. Marka. Izveo je značajna djela duhovne glazbe: Haydn (*Terezijina misa*), W. A. Mozart (*Krunidbena misa*), F. Dugan ml. (*Slavenska misa*), a izveo je i vlastitu misu za sopran i ženski zbor.

Kao dirigent pjevačkog društva »Jablan« izveo je prigodom dvadesetogodišnjice program domaćih autora. Kratko je vrijeme vodio i pjevačko društvo »B. Adžija«.

Početakom 1980. preuzeo je i vodstvo malog mješovitog sastava zagrebačkih liječnika pjevača.

Kao orguljaš i pijanist nastupio je također na koncertu Zagrebačkih liječnika pjevača u HGZ-u.

Tom je prilikom svirao na orguljama *Tokatu* svog oca, a kao pijanist Chopinovu *Baladu as mol*.

Čedo je počeo kao glazbenik, a nastavio je svoj život kao liječnik. Pitanje ostaje što bi nam dao on da je ostao glazbenik? Mislim da to ne bi bilo malo, već mnogo.

Na koncu nekoliko riječi o muziciranju u domu Duganovih.

Uz svog oca djeca su već od ranog djetinstva mogla slušati pa i upoznati dobru glazbu.

Većina je od njih rano počela svirati na klaviru, a kad su ta djeca poodrasla, nastala je promjena u glazbenom životu u toj kući.

U slobodno vrijeme i prigodom raznih svetkovina i blagdana kod njih su se tada priređivali koncerti.

Na tim koncertima bili su izvedeni oratoriji, mise i opere. Na programu bila su različita djela, počevši od starih majstora Händla, Bacha i Mozarta i kasnijih majstora sve tamo do Čajkovskog i Smetane i Dvořaka.

Prema potrebi otac bi preuzeo dionicu basa, a Franjo ml. pjevao bi tenorske partije. Ženski članovi obitelji bile su sopranistice i altistice.

Jedan od najmlađih među njima, a bio je to Čedo, uz njih bi svirao na klaviru i uz to davao pojedinim članovima znak kad su oni na redu.

LITERATURA

- Anđelko Klobučar, *Franjo Dugan. Život i rad*. Rad JAZU 351, Zagreb 1969.
- Zlatko Grgošević, *Ing. Franjo Dugan i »Skladov« pokret. Sklad 1934.*, br. 4.
- Truda Reich, *Muzička čitanka*, Zagreb 1964.
- Milan Graf, *Uz stogodišnjicu rođenja dviju majstora polifonije*. Zvuk 1973. br. 4.
- Boris Papandopulo, *Umro je Franjo Dugan ml. Novosti*, 17. III. 1934.

I osobni podaci pojedinih članova obitelji

ZUSAMMENFASSUNG

Unter dem Titel »Familie Dugan und die Musik« sind neben dem Vater, drei Töchter und zwei Söhne erwähnt, welche auch als Musiker bekannt sind.

FRANZ DUGAN sen. (1874—1948), Orgelkünstler und Professor, begann in seiner Jugend (13 Jahre) als Autodidakt Klavier und Orgel zu spielen. Klavier und die Theorie lernte er einige Jahre später privat. Noch vor der Arbitur las er viel über die Musik und interessierte sich sehr für verschiedene Kompositionen, welche er gründlich studiert hat. Als Student und später Mathematikprofessor komponierte er schon wertvolle Kompositionen. Im Jahre 1907—1908 absolvierte er mit ausgezeichnetem Erfolg die »Hohe Musikschule« in Berlin. Erst als Direktor des Konservatoriums (1920) und als Professor der Musikakademie (1922) konnte er sich endlich nur der Musik widmen. Er komponierte viel und schrieb über die Musik. Als Orgelkünstler gab er viele Konzerte und war bis zu seinen letzten Tagen Organist der zagreber Domkirche.

ING. FRANZ DUGAN iun. (1901—1934) spielte schon als kleines Kind mit seinem Vater vierhändig Klavier. Später lernte er nur zwei Jahre Klavier. Während seiner kurzen Lebenszeit war er als einer der besten Vokalkomponisten bei uns bekannt. In seinen reiferen Jahren widmete er sich der Bearbeitung unserer Volkslieder.

Er komponierte viele Sängerschöre, Lieder, Klavierstücke, ein Streichquartett, eine kleine Suite und ein Lied mit Orchesterbegleitung.

ANKA DUGAN-VUKOVOJAC (1909—) In der Musikschule lernte sie Klavier und an der Musikakademie Singen und Orgel. Bekannt ist Sie als langjährige Musiklehrerin an den Mittelschulen, auch als Dirigent und Organist.

MITZI DUGAN-PINTEROVIĆ (1911—) lernte in der Jugend Violine, aber bekannt ist sie als Chorsängerin und Solistin (Sopran). Sie war Mitglied mehrerer Gesangsvereine und war auch Mitglied des Radiochors in Zagreb. Seit 1953. war sie Mitglied des Radiochors in Brüssel. An drei Konzerte des Radio Flamen führte sie als Sopranistin Kompositionen unserer Autoren aus.

BRANKA DUGAN-STAHULJAK (1920—) absolvierte Violinistin der Zagreber Musikschule. Erstens war sie Mitglied der Zagreber Madrigalisten und des Radiochors (Altistin). Von 1954. bis 1960. war sie Violinlehrerin an der Musikschule in Sarajevo. Als diplomierte Gesanglehrerin (Diplom der Musikakademie in Ljubljana) ist sie noch jetzt an derselben Schule in Sarajevo tätig. Seit 1959. trat Sie oft als Solistin (Alt II) auf.

Dr. ĆEDOMIL DUGAN (1915—) fing schon als fünfjähriges Kind an Klavier zu spielen und setzte mit 8 Jahren in der Musikschule fort. Unterdessen spielte er auch am Pedalharmonium und begann mit dem Orgelspielen. Als Neunjähriger spielte er schon in der Domkirche von Djakovo. (1924).

Ein Jahr später (1925.) gab er mit grossem Erfolg sein selbständiges Orgel-Konzert in der zagreber Domkirche.

Seine Musikstudien beendete er an der Musikakademie (Orgel 1936. und Klavier 1937). und war Lehrer an dieser Akademie für Klavier und Orgel vom Jahre 1938 bis 1944.

Er studierte auch Medizin und im Jahre 1945. begann sein neues Leben als Arzt, blieb jedoch auch weiterhin der Musik treu.

Durch seine Beteiligung an verschiedenen Veranstaltungen als Solist, Kammermusiker und Dirigent war er auch bekannt.

Glazbena zrnca iz Bosne — skladatelj fra Nenad Dujić

Zdenka Miletić

Neprekidna i jednolična tišina na osamljenom i pustom groblju. Mrtvi su mrtvi! Razmišljajući o tome ušla sam kroz široka vrata fojničkog groblja. Penjući se dalje zelenom i mekom stazom približila sam se samom vrhu. Kapelica s katakombama, a pokraj nje pružio se dugačak red jednakih grobova. Jednostavni i jednaki su im i nadgrobni spomenici. Oblik trostrane piramide s uklesanim križem i slovima. Idem redom i čitam. Nižu se imena pokopanih otaca franjevaca. Stižem do posljednje piramide. Piše: fra Nenad Dujić, a ispod imena *datumi*, 11. I 1911. — 21. III 1966. Sjetila sam se Glazbene enciklopedije u kojoj sam pročitala nekoliko skromnih redaka o tom čovjeku. Naslonjena o rub jednog groba, spuštenih vjeđa tražila sam

u sjećanju sadržaj tog teksta. Miris rezede i ljljana dopriješe odnekud do mene. Sunce se iza oblaka pojavi da ponovo ocrta sjenu ruba šume koja se prostire oko groblja. Obidoh još grobnicu mojih znanaca i istom stazom vratila sam se. Silazeći odlučila sam prikupiti što više podataka o spomenutom skladatelju. U tom poslu pomagali su mi: prof. fra Branko Krilić iz Fojnice, zatim bivši učenici kompozitora fra Borivoj Piplica iz Sarajeva i fra Ignacije Nikolić iz Kreševa.

Fra Nenad Dujić, rođen je u mjestu Busovača 11. I 1911. u seljačkoj porodici. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu, gimnaziju u Visokom. Po završetku bogoslovnih nauka zaređen je 1937., a 1938. upisuje se na konzervatorij u Zagrebu, na